



TÜRÇEV
TÜRKİYE ÇEVRE
EĞİTİM VAKFI
FOUNDATION FOR ENVIRONMENTAL
EDUCATION IN TURKIYE



Sayı: 106

12.06.2024

SAYIN İLGİLİ;

Vakfımız, kurulduğu 1993 yılından bu yana ülkemizde sürdürülebilir kalkınmaya giden yolda çevre koruma ve toplumun bilinçlenmesi için uluslararası iki sürdürülebilir turizm programı ve üç çevre eğitim programı ile ülkemizin tanıtımına katkı sağlamakla birlikte, toplumda çevre duyarlılığının artması için çalışmalarını sürdürmektedir.

Ülkemizde 1993 yılından bu yana uygulanmakta olan Mavi Bayrak Programı kapsamında 2024 yılı itibarıyla 567 plaj, 27 marina, 18 turizm teknesi ve 9 yatımız Mavi Bayrak ödülüne hak kazanmış, ödüllü plaj sayısı ile Türkiye bu yıl 51 ülke arasında ilk üçe girerek ülkemiz tanıtımına önemli bir katkı sağlamıştır.

Mavi Bayrak başvurusunda bulunan yetkili kişi veya kurumlar, söz konusu kriterlere uygunluklarını gösterebilmeleri durumunda bu ödülü almaya hak kazanırlar ve kriterlere uymaya devam etme taahhüdü vermiş olurlar. Bu kriterlerin bir kısmı zorunlu, bir kısmı da kılavuz niteliğindedir. Zorunlu kriterlerden biri de Kriter No.23'tür:

“Kriter 23: Köpeklerin ve diğer evcil hayvanların plaja erişimi sıkı bir şekilde kontrol edilmelidir. Yardım köpekleri dışında köpek veya evcil hayvanların Mavi Bayraklı bir plajda veya daha büyük bir plajın parçası olan Mavi Bayraklı alanda bulunmasına izin verilmez. Evcil hayvanların varlığına yerel ve ulusal mevzuat tarafından izin veriliyorsa; hayvanlara yalnızca iç plaj alanındaki park alanlarında, yürüyüş yollarında ve gezinti yerlerinde izin verilir ve hayvanlar kontrol altında olmalıdır.

Plajda atlı polis devriye geziyorsa, dışkı maddelerinin plajı kirletmemesini sağlamak için önlemler alınmalıdır.

Mümkün olan her yerde başıboş hayvanlar yönetilmeli ve başıboş hayvanların sahilden uzaklaştırılması için sistemler kurulmalıdır. Başıboş hayvanların plaja erişimini engellemek için de önlemler alınmalıdır. Başıboş hayvanlar plaja girebiliyor ve kontrol edilemiyorsa, plaj işletmecisinin/yerel otoritenin halkı bu konuda bilgilendiren tabelalar dikmesi tavsiye edilir. Ayrıca, plajda başıboş hayvanların görülmesi halinde halkın ne yapması gerektiği konusunda bilgi verilmesi de tavsiye edilmektedir.”

Bu kriter, dünyanın her yerindeki Mavi Bayraklı plajlarda zorunludur ve yüzme sezonuna karşılık gelen ödül sezonu boyunca geçerlidir. Yüzme sezonu süresince TÜRÇEV tarafından yapılan haberli ve/ya habersiz denetimlerde, plajlarda evcil hayvan veya başıboş sokak hayvanlarının görülmesi durumunda Mavi Bayrak indirilir.

Bu Kriterin Dayanağı Nedir?

Mavi Bayrak Kriterleri, ödül programının sahibi olan FEE koordinasyonunda Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP), Avrupa Çevre Ajansı gibi uluslararası kuruluşlarla işbirliği içerisinde ve onların da önerileri doğrultusunda hazırlanmıştır.





TÜRÇEV
TÜRKİYE ÇEVRE
EĞİTİM VAKFI
FOUNDATION FOR ENVIRONMENTAL
EDUCATION IN TÜRKİYE



Popüler yüzme alanlarında köpek ve diğer evcil hayvanların varlığının kısıtlanmasındaki amaç, yüzme suları ve plaj kumlarında fekal kontaminasyon (dışkı nedenli kirlilik) riskini en aza indirmek ve böylece plaj kullanıcılarının sağlığını korumaktır.

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) Rekreatif Su Kalitesi Rehberi: cilt 1 içeriğinde şu ibare yer alır: "Yüzme sularındaki en yaygın tehlikeler, insan ve hayvanlardan kaynaklanan fekal kontaminasyon sonucu ortaya çıkan mikrobiyal patojenlerdir (hastalık yapıcılar). Fekal kontaminasyon kaynakları arasında, diğerlerinin yanı sıra, su kullanım sahasındaki çiftlik hayvanlarının, kuşların ve köpeklerin dışkıları veya akıntı yoluyla taşınan dışkılar yer almaktadır."

Bu tehlikeyi azaltmak için DSÖ Kılavuzlarında belirtilen kontrol önlemleri arasında "At, kedi ve köpek gibi hayvanların rekreatif sulara erişiminin kısıtlanması ve bu hayvanların plajlara erişiminin izlenmesi" bulunmaktadır. Aynı kılavuzlarda, plaj kumlarının kirlenmesine yönelik bir yönetim tedbiri olarak şu tavsiye de yer almaktadır: "Köpeklerin plaj alanlarında bulunmaları önlenmeli ve yüzme mevsiminde insanlar tarafından kullanılan alanlardan ayrı tutulmaları sağlanmalıdır. Sahilin bazı bölümleri bu amaç için özel olarak ayrılmalıdır."

Ayrıca, Mavi Bayrak kriterlerinden bağımsız olarak, ülkemiz özelinde bazı plajlar deniz kaplumbağası üreme alanıdır ve bu statüye sahip plajlarda da kontrolsüz evcil hayvan ve/ya sokak hayvanı girişi yasaklı bulunabilir.

Avrupa'da Mavi Bayraklar, yüzme suyu kalitesinin AB Yüzme Suyu Direktifi gerekliliklerine uygun olarak yönetildiği plajlara verilir. Türkiye'de ise bu tür plajlar, "belirlenmiş yüzme suları" olarak bilinmektedir. Belirlenmiş yüzme suları, 2000/60/EC ve 2006/7/EC sayılı AB Direktiflerini yürürlüğe koyan ve Türkiye için uyumlaştırılmış olan Yüzme Suyu Kalitesi'nin Yönetimine Dair Yönetmelik uyarınca belirlenmiş plajlardır.

Mavi Bayrak Ödülü, ülkemizin turizm pazarlamasında önemli bir etkiye sahiptir. Dünya Turizm Örgütü'ne göre dünyada en fazla tanınan ve bilinen eko-etiket olan Mavi Bayrak, kamuoyunca da en prestijli ödüllerden biri kabul edilmektedir. Bu nedenle, kriterlerin yerine getirilmesi yüksek hassasiyet gerektirmektedir.

Konuya ilişkin detaylı bilgilere, sıkça sorulan soruların yanıtlarına, halka yönelik dağıtılabilecek veya sergilenebilecek şekilde hazırlanmış baskıya uygun kaynaklara http://www.mavibayrak.org.tr/tr/icerikDetay.aspx?icerik_refno=76 adresi üzerinden ulaşılabilir.

Bu doğrultuda, ödüle hak kazanan plajlarda gerekli hassasiyetin gösterilmesini, ilgili yerel yönetimler ve plaj işletmecilerince de konuya yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılmasını, hayvanların plaja girişlerinin kontrolüne ilişkin olarak hayvan haklarına saygılı bir yönetim-uygulama planı hazırlanmasını önemle rica ederiz.

Almıla Kından Cebbari
Genel Müdür

